CSABAI ERŐS VÁR

BÉKÉSCSABAI EVANGÉLIKUSOK LAPJA 2017. KARÁCSONY

„Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő nap a magasságból, hogy világítson azoknak, akik sötétségben és a halál árnyékában lakoznak, hogy lábunkat a békesség útjára igazítsa.” (Lk 1, 78-79)

Emlékszem, már egyetemista voltam, amikor egyszer elmentem egy csoporttal a Láthatatlan Kiállításra, amely azért jött létre, hogy a látó emberek átérezhessék, hogy milyen az élet a nem-látó emberek számára. Olyan sötét volt a kiállítótermekben, amihez nem tudott hozzászokni a szemünk. Fogalmunk sem volt, hogy merre járunk, amíg el nem mondták. Elsőre azt sem tudtuk, hogy éppen egy nappalit vagy boltot modellező helyiségben tartózkodunk, és egy idő után az időérzékünk is megzavarodott, és azt is elhittük volna, hogy 15 perce járjuk a termeket, de azt is, hogy egy órája. Amikor újra kiléptünk a világosságra, mindenki arcán láttam a boldog megkönnyebbülést, és annak ellenére, hogy mindannyian az élmény hatása alá kerültünk, hálásak voltunk, hogy mi olyan szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nem kell ilyen akadály folyamatos leküzdésével élnünk a mindennapjainkat.

Talán azok, akik nem találják Isten útját, hasonló helyzetben lehetnek, mint mi, amikor a kiállítótermekben botorkáltunk. Próbálnak előrébb jutni, próbálják felmérni, hol is tartanak, merre induljanak, de egyszerűen nem járnak sikerrel. Talán mi is éreztük már így magunkat néhányszor. Amikor kicsúszik a lábunk alól a talaj, amikor megrendül a hitünk, amikor azt se tudjuk, merre van az előre, és merre van a hátra, akkor bizony nehéz rálelni arra a bizonyos útra, amely a szűk kapun át Istenhez vezet.

Szörnyű ilyen helyzetbe kerülni, borzalmas elveszettnek és tanácstalannak érezni magunkat, de az ilyen helyzetekben mutatkozik meg csak igazán Isten kegyelmes szeretete. Hiszen ő nem csak látja a kereső, botladozó embert, hanem végigkíséri őt az útján. Vele tart a zsákutcákba, leereszkedik vele a hullámvölgyek legeslegmélyére, hogy aztán segíthessen felkapaszkodni az előttünk akadályként magasodó hegyek ormára. És amikor megérezzük ezt, amikor megérezzük, felismerjük, hogy nem vagyunk egyedül, akkor megtapasztalhatjuk azt, amiről Reményik Sándor így ír:

Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.
Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
Ez a magától: ez a Kegyelem.

(Reményik Sándor: Kegyelem – részlet)

És az az igazi csoda, hogy ez nemcsak az esetek bizonyos, elhanyagolható százalékában történik így, hanem annyira bízhatunk benne, hogy ez számunkra is megtapasztalható, mint amennyire bízhatunk abban, hogy az éjszakát nappal követi, hogy a felkelő nap fénye minden reggel világosságot hoz nekünk. Az, aki annyira szeret bennünket, hogy emberré lett értünk, eljött a világba, hogy ő maga hozzon világosságot, az miért hagyná, hogy botladozva járjunk?

Több, mint 2000 évvel ezelőtt történt az az esemény, amiről még mindig csak dadogni tudunk. Amit nem tudunk pontosan megfogalmazni, amit nem tudunk teljesen megérteni, és talán János evangélista szavai írják körül a legjobban: „Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.” (Jn 1,9) „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét.” (Jn 1, 14) És ez az a világosság, amit azóta is keresünk, amelyet azóta is követünk, mert csak Ő tud bennünket szeretetével és kegyelmével a békesség útjára vezetni.

RÉTH KATALIN

A Békéscsabai Evangélikus Gyülekezet története

(Interjú Dr. Szeberényi Andorral)

Jeles évfordulóhoz közeledik városunk és gyülekezetünk. Békéscsaba újratelepítésének 300. évfordulóját ünnepeljük 2018-ban. Gyülekezetünk tiszteletbeli felügyelőjét, Dr. Szeberényi Andort kérdezem a tervekről, hiszen oroszlánrészt vállal az előkészítésben.

- Mivel készülünk az évfordulóra? Milyen tervek fogalmazódtak meg a gyülekezet részéről?

- Békéscsaba és az egyházközség egyidősek. Mindig szerettem volna, már felügyelői szolgálatom aktív időszakában is, hogy a gyülekezet történetét megírjuk. A 300 esztendős évforduló, az ehhez kapcsolódó ünnepek, megfelelő keretet adnak e mű megjelentetéséhez. Nem feledhetjük, hogy amit tudunk városunk történetéből a kezdetekről és az azóta zajló folyamatokról, azokat jórészt az egyházközségben megőrzött iratokból, anyakönyvekből, jegyzőkönyvekből, egyéb írásokból tudhatjuk.

- Mely szempontok vezették a könyv előkészítését?

- A legfontosabb számomra, hogy tényszerű és az igazsághoz hű legyen a kiadvány. Az nem történetírás, amely koncepciók mentén születik, és ami nem illik a koncepcióba, azt elhallgatják, esetleg egyértelműen valótlan tényeket gyártanak. Sajnos volt olyan időszak, amelyre ez jellemző volt. Különösen is érzékeny vagyok erre, hiszen családom is érintettje volt a történelem hamisításának. A legfontosabb a hiteles források körültekintő, alapos vizsgálata és megmutatása, a vélemény kialakítása pedig az olvasó feladata.

- Kik vettek részt az előkészítő és szervező munkában?

- Ez év május 5-én ült össze az előkészítő munkacsoport: Kondor Péter esperes úr, Kutyej Pál Gábor igazgató lelkész úr, Kovács Pál lelkész úr, a Levéltár vezetője, Andó György a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója, Jároli József nyugalmazott levéltáros, e kötet szerkesztője és jómagam részvételével. Célunk a gyülekezet történetét felölelő könyv szerkezetének és szerzőinek meghatározása, illetve a többi rendezvény előkészítése volt.

- Kérem, mutassa be röviden a könyvet.

- Tudományos igénnyel megírt ismeretterjesztő művet vehet majd kezébe a kedves olvasó. Jároli József lett a szerkesztője a kötetnek, aki önmaga mellé még nyolc szerzőt kért fel egy-egy korszak, részterület, jellegzetesség megírására. Egy nagyobb egység mutatja be a három évszázad történetét. A történetírás mellett egy-egy tanulmányban szeretnénk megismertetni az olvasókkal gyülekezetünk jellegzetességeit, szerteágazó, sokrétű tevékenységét, amelyekkel méltán töltött be kiemelkedő helyet a Magyarországi Evangélikus Egyházban.

- A könyv megjelenése mellett milyen programokra számíthatunk?

- Nagyon fontos az évforduló méltó megünneplése, hogy egyházközségünket minél többen jelentőségüknek megfelelően értékelhessék. Terveink szerint egy Egyháztörténeti Emlékbizottság készítené elő és fogná össze az év programjait. A könyv kézirata elkészült, a lektorálás zajlik. A megjelentetését olyan eseményhez szeretnénk igazítani, amely jelentős az egyházközség életében. A szerzőkkel egyeztetve már korábban megjelenhetne egy-egy részlet, szemelvény a városi újságban. Számtalan tárgy és kordokumentum található Levéltárunkban, gyülekezetünkben, melyekből egyháztörténeti kiállítást rendeznénk. Pályázatot írunk ki evangélikus gimnáziumunk diákjai számára. Szeretnénk tudományos emlékülést tartani, ünnepi istentisztelettel megünnepelni gyülekezetünk 300 esztendejét, és tisztelegni őseink hite, kitartása előtt. Természetesen örömmel veszünk részt a város által szervezett ünnepi rendezvényeken.

Köszönjük felügyelő úr eddigi áldozatos munkáját, és kérjük Isten áldását további szolgálatára és az előttünk álló ünnepi esztendőre!

PÉTERNÉ BENEDEK ÁGNES

Reformáció a színpadon

Kutyej Pál, gyülekezetünk lelkésze december 1-jén, pénteken a Művész Kávéházban beszélgetett a Kállai-díjas Kadelka László és az érdeklődők társaságában a békéscsabai evangélikus közösségről, a templomfelújításról és az elkészült színházi előadásról, a Szellemúrnő című darabról.

Néhány évvel ezelőtt, amikor a reformáció megünneplését kezdték tervezni, gyülekezetünkben még ilyen jellegű kulturális megemlékezés nem szerepelt a tervek között. Fekete Péter (az akkori színházigazgató) javaslatára kezdtek el gondolkodni egy, a reformációt és egyben városunkat, Békéscsabát is megörökítő színi előadás megalkotásában.

Békéscsaba külvárosában van egy utca, a Kastély utca. Mára már csak alig néhányan tudják, hogy a környéken egyszer itt az Ábrahámffy család kastélya állt, amely egy családon belüli küzdelem során porig égett. Állítólag azóta is a környéken kószál a „Szellemúrnő", Ábrahámffy Katalin és a lánya, Zsófia. Pedig mindez immár 470 éve történt – ha történt, és ha így történt…-írja a Jókai Színház a mű szinopszisában. A dráma a XVI. század első felében játszódik, és a megújulás mozgalmának állít emléket. Pozsgai Zsolt, a szerző elmondta, hogy a művet ugyan a fantázia szülte, ám a darab számos történelmi tényt is felvonultat, legfőbb célja mégis az, hogy közelebb hozza a békéscsabaiakhoz a reformációt.

Kutyej Pál, gyülekezetünk lelkésze szakmai tanácsokkal látta el az írót, és folyamatosan tartotta a kapcsolatot Seregi Zoltán igazgatóval, rendezővel. Elolvasta az elkészült művet, és nyomon követte a próbafolyamatot, olykor változtatásokat is eszközölt a hitelesség érdekében.

Niedzielsky Katalin kritikája megerősíthet bennünket abban, hogy érdemes megtekinteni az új előadást: „Értékes előadás, amely megdöbbent, felemel, megnevettet és elszomorít, amelyről lehet és kell is még sokáig beszélgetni. Adventi beköszöntőnek is méltó bemutató, hiszen ilyenkor ideje magunkba szállni, felkészülni, átértékelni a dolgainkat."

LKG

A reformáció megmozgat

Felsorolhatatlan, hányféle módon igyekeztünk megemlékezni a reformációról. Néhányan a gyülekezetből ezt futással is megtettük. Több éve merült fel az ötlet néhány lelkes és rendszeresen futó lelkészben és laikusban, hogy futással is lehet emlékezni. A csoporthoz csatlakozók arra szánták el magukat, hogy az ünnep évfordulójára mindenki lefut 1517 kilométert. Békéscsabáról Kondor Péter esperes, Szikora Mihályné hitoktató, férje Szikora Mihály, Dorn Réka lelkész és jómagam futottunk. Kinek-kinek mikor mennyi ideje és ereje volt a futáshoz. Volt aki néhány száz kilométert gyűjtött, volt, aki teljesítette az elhatározást, volt aki többszörösen túlteljesítette azt.

A futás nemcsak a reformáció ajándékát juttatta eszünkbe újra és újra, ahányszor csak elindultunk. A magányosan megtett kilométerek sokasága lehetőséget adott gondolkodásra, imádkozásra, elcsendesedésre is. Jó élmény volt megtapasztalni, hogy egy-egy ismerős, gyülekezeti tag, hittanos diák kedves integetéssel, vagy néhány jó szóval biztatott, amikor csak találkoztunk.

A reformáció bennünket megmozgatott. Reméljük, hogy a futás által frissebb, egészségesebb, kiegyensúlyozottabb az életünk, a szolgálatunk pedig mások életére is reformáló hatással van.

NAGY ZOLTÁN

Nemzeti és városi ünnep

Maga Luther Márton jelentette ki azt, hogy a zene Isten fenséges ajándéka és elűzi az ördögöt – mondta Kutyej Pál igazgató lelkész **október 29**-én este, az evangélikus kistemplomban tartott zenés ünnepi istentiszteleten, ahol Krámer György, országos irodaigazgató hirdetett igét, és Kutyejné Ablonczy Katalin kezdeményezésére a helyi protestáns kórusok énekeltek. Október 31-én lesz éppen 500 éve, hogy Luther kitűzte tételeit a wittenbergi vártemplom kapujára. A tételek kiszögezésének hatására a reformáció máig ható változásokat indított el Európában. Ahogy Krámer György a kistemplomban fogalmazott, az évfordulóhoz kötődő rendezvények nem a félezer év lezárását jelentik, hanem a következő ötszáz év kezdetét. Kiemelte azt is – Luther Mártont idézve – hogy el kellene hinnünk: a lényegért nem kell aggódnunk, Isten azt már elrendezte.

„Ahhoz, hogy vinni tudjuk az életünket, szükségünk van erőforrásokra, ez sokunknál a család, a hit, vagy az a munka, amivel szívesen foglalkozunk. Sok energiát kell abba tenni, hogy az erőforrásaink feltöltsenek bennünket – például töltődés a zenélés, az éneklés, de gyakorlás kell ahhoz, hogy menjen. A családunknál, a munkánknál sincsen ez másként. Az ember fontos erőforrása régebbi korokban az volt, hogy üdvözülni fog, ezért szinte mindent megtett. A mai embert ez talán kevésbé érdekli, gyakrabban merül fel, hogy van-e élet a halál előtt. Boldogságra, egészségesebb, teljesebb életre törekszünk, de közben bennünk is felmerül a kérdés: vajon jól csináljuk-e, vajon érezzük-e Isten áldását az életünkön” – mondta Krámer György, hangsúlyozva, hogy a lényegért nem kell aggódnunk. Adjunk hálát ezért reggelente, amikor felébredünk, és legyen benne a hála minden egyes cselekedetünkben, gondolatunkban napközben is.

Az ünnepi istentiszteleten közreműködő kórusok énekében benne volt a megnyugvás, benne volt a hála, és benne volt a szeretet, amelynek köszönhetően most is eljutott az üzenet lélektől lélekig. Énekelt a Békéscsabai Baptista Énekkar Bálint József karnagy vezetésével, a Békéscsabai Református Gyülekezet Énekkara Hajtmann Ildikó karnaggyal, valamint a Békéscsabai Evangélikus Vegyeskar és a Calandrella Kamarakórus Kutyejné Ablonczy Katalin vezényletével, orgonán Alföldi Csaba játszott. Az este felemelő pillanatai voltak, amikor a zenés istentisztelet zárásaként az összes kórus együtt énekelte: Adj békességet, Istenünk.

MIKÓCZY ERIKA

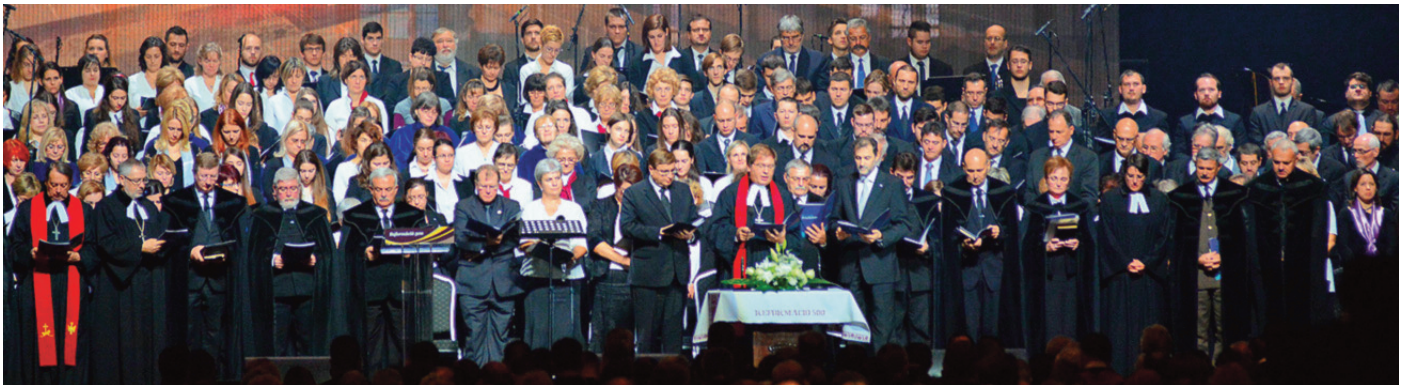

2017. október 31-én, a Papp László Sportarénában került megrendezésre a Reformáció 500 programsorozat lezárásaként a Reformáció 500 Nemzeti Megemlékezés. Magyarországon a Reformáció 500 programsorozat, már az emlékévet megelőző két évben is számtalan lehetőséget kínált a reformáció 500 évének eseményeit feleleveníteni, eredményeit megmutatni. A hitélet megújítása a képzőművészetektől a gazdaságig ható változásokat indított el, tehát rendkívül széles palettán válogathattak az érdeklődők a megemlékező programok tekintetében.

A központi ünnepség is ezt a sokszínűséget jelenítette meg, foglalta össze a résztvevők számára. Gyülekezetünk vegyeskara a Calandrella Kamarakórussal kiegészülve, Kutyejné Ablonczy Katalin karnagy vezetésével készült erre az eseményre. Az egész ország és határon túli területekről érkező énekesek, énekkarok az evangélikus és a református énekeskönyvből jól ismert énekek, valamint Bach, Kodály művek előadásával szolgált az ökumenikus istentiszteleten és az azt követő ünnepségen. A 270 fős kórust Bence Gábor karnagy vezette. Az igei ráhangolódást Gáncs Péter evangélikus elnök-püspök vezette, az igét Steinbach József, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke hirdette. A délutáni gálán neves előadóművészek: Fassang László, Szokolai Dongó Balázs, Molnár Ferenc Caramel, Mező Misi és barátai zenei produkciókkal, az Experidance tánccsoport látványos koreográfiákkal káprázatta el a nézőket. Kökényessy Ági színésznő Bethlen Kata önéletírásából, Lux Ádám, Rajkai Zoltán színművészek magyar költők verseiből válogatva adtak elő részleteket.

BALOGH-VERES VIOLA

Wittenbergben jártunk

A reformáció ünnepének 500. évfordulója alkalmából Békéscsaba város polgármesteri hivatala által szervezett utazáson vett részt iskolánk három tagú küldöttsége (Botyánszkiné Csobai Elena, Jenei Éva, dr. Técsyné Orosz Irén). Wittenberg városa az évforduló megünneplése kapcsán szerette volna testvérvárosi kapcsolatait még szorosabbá fűzni, így Bretten, Göttingen (Németország), Haderslev (Dánia) küldöttségei is vendégei voltak ennek a hétvégének. A találkozót megnyitó fogadás utáni hétvége csak villanásnyi bepillantást nyújtott Wittenberg városáról és a számtalan program némelyikéről. Sokoldalúság, ötletes, letisztult szervezés, a vendégszeretet, a kapcsolatok erősítésének mindenhol érezhető igénye kísérte utunk minden állomását.

Az ünnepre való ráhangolódást már az első napon egy rendhagyó áhítat keretein belül élhettük meg, melynek mottója ez volt „Lelked elvezet minket". A szokásoktól eltérő módon felújított apátsági templom és a Luther 1517 panorámakép megmutatták, mire képes a művészi fantázia, és mennyire tudjuk megérteni a reformáció üzenetét. A reformáció, a megújulás és a hagyományok tisztelete egymást kiegészítve és erősítve volt jelen a város több pontján. Példaként említeném a Luther és az Avantgarde kiállítást az NDK érában börtönként szolgáló épületben, ahová akkoriban női politikai foglyok kerültek. Megrendítő élményben volt részünk.

Utunk következő állomása a Refomáció világkiállítás volt, ahol többek között megtudhattuk, hogy milyen is egy migránsokat szállító hajó, hogyan is lehet kiállítási tárgyakat újrahasznosítani, és milyen új utakat, lehetőségeket kínál a németországi evangélikus egyház a fiatalok számára.

Összegezve elmondható, hogy élményekben gazdag, szemléletváltó úton vehetünk részt, hálát adva ezért a lehetőségért Békéscsaba városának, a békéscsabai Evangélikus Egyháznak és iskolánk vezetőségének.

DR. TÉCSYNÉ OROSZ IRÉN

Portrészobrok a reformáció alakjairól

A reformáció 500 éves ünnepség-sorozatának fontos eseménye volt számunkra Szák-Kocsis Pál kiállítása. A békéscsabai származású alkotó saját alma mater-ébe tért vissza ezzel a tárlattal, hiszen néhány évtizeddel ezelőtt e falak között töltötte középiskolás éveit. Tanárai közül Mokos József és Ezüst György irányította figyelmét a művészetek felé. Bár hivatását tekintve építész lett, a képzőművészethez, szobrászathoz való vonzódása soha sem szűnt.

A refomáció mozgalmának kiemelkedő alakjait ábrázoló portrészobraiból hozott egy szép sorozatot. Hét portrészobra, és az azokhoz tatozó rajzok, leírások az iskola aulájában voltak láthatók. Ezt a teret mintha Isten is szobrász kamarakiállításra tervezte volna. Fentről jövő természetes fény, és semleges hátterek segítik a plasztikák érvényesülését.

A portrék valójában büsztök (félalakok) kezekkel együtt ábrázolva a modellt. Méretük ¾-es az életnagysághoz képest, mely a szobrászatban gyakran használt ideális kicsinyítési méret, harmonikus arányokat eredményez. Anyaguk terrakotta, vagyis égetett agyag, melyet az alkotó máz nélkül a maga természetes rusztikusságával használ. Ez az emberiség egyik legrégebben használt alapanyaga tárgyainak megalkotásához. A kerámia elkészítése fejlett technikai gondolkodást, pontosságot, és előrelátást igényel, hiszen az égetés során az alkotás körülbelül 10%-ot zsugorodik, és ha nem készítjük megfelelően elő, munkánk könnyen felrobban égetés során a kemencében.

A művész a portrék mintázásakor a román kor szobrászatának arányrendjéhez nyúlt vissza. A reneszánsz klasszicizáló, és a római potrék jellemábrázolása helyett a román kor archaikus stilizációja érvényesül. Nem a modellre való fotorealisztikus hasonlóság, hanem a gondolatteremtő erejének megnyilvánulása érdekli. Ebben a kezek kifejező ereje rendkívül fontos. A mozdulatok sokszor többet elárulnak, jobban utalnak a lényegre, mint az arcképek.

A kiállítás fontos és szerves része a paravánokon elhelyezett installáció. A reformáció ikonikus alakjainak életrajza és tevékenységük leírása mellett tanulmányrajzok kapcsolódnak a szobrokhoz. Ezek a rajzok a fellelhető korabeli arcképek parafrázisai. Erőteljes vonalvezetéssel értelmezik újra és tervezik meg a szobrokat.

A kiállítás sikere mutatja, hogy e falak nemcsak anyagukban, de szellemiségükben is hordozzák a folytonosságot. Örülünk hogy az alkotó megajándékozta az iskolát műveinek bemutatásával, mely méltó megemlékezés a reformáció fél évezreddel ezelőtti születéséről.

PRISZTAVOK TIBOR

Témahét az Evangélikus Iskolában

Molnár Manassé 12.d

Talán nem túlzok, ha azt mondom, hogy a világ minden evangélikusa így vagy úgy, de készült az 500. évfordulóra, így az iskolások sem maradhattak ki belőle. Az őszi szünet előtti hetet (október 24– 27.) szántuk arra, hogy közelebb hozzuk a gyerekekhez a reformáció üzenetét, jelentőségét, hogy ne csak egy távoli történelmi esemény maradjon számukra, hanem tapasztalattá és értékké váljon.

Az alsó tagozatos tanulók egy rajzpályázaton vehettek részt, amin arra kértük őket, hogy olyan rajzot készítsenek, ami bemutatja, hogy ők maguk vagy környezetük milyen negatív dolgon változtattak sikeresen, hogy ezzel is inspiráljanak másokat. A rajzok alapján azt mondhatom, hogy sokan próbálnak otthon többet segíteni, kevesebbet veszekedni és könnyebben megbocsátani. A hét folyamán még arra is lehetőséget biztosítottunk az 1 – 4. évfolyamos tanulóknak, hogy egy falfelületre név nélkül, kis papírokra írva felakaszthassák azt, amin változtatni szeretnének. Ahogyan Luther Márton az egyházban változtatásra szoruló területeket szedte pontokba, a gyerekek a saját életükre koncentrálva tettek hasonlóan. A papírokat nézve megtudhattuk, hogy többen próbálnak például jobban tanulni, szófogadóbbak lenni és egészségesebben élni.

A hét folyamán egy szarvasi színjátszó csoport is ellátogatott hozzánk, akik az 1 – 6. évfolyamosok számára egy zenés történelmi daljátékban mutatták be Luther Márton életét és a reformáció eseményeit, hogy ne csak száraz tények maradjanak ezek a diákok számára, hanem megelevenedjenek előttük a fontosabb epizódok. Erre a hétre a gimnázium, a villa, és a Luther utcai épület falait színes papírok lepték el, amin a gyerekek különböző reformerektől olvashattak érdekes, elgondolkodtató idézeteket, így a hét folyamán ilyen formában megjelentek az iskolában Luther, Kálvin, Melanchton és még sok más fontos személyiség gondolatai.

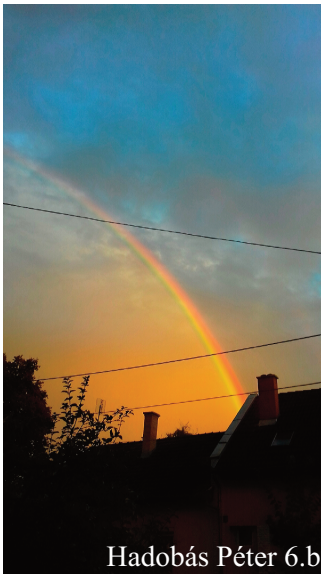
Hadobás Péter 6.b

Míg az alsósok rajzpályázaton mutathatták be kreativitásukat, addig a nagyobbak (5 – 12. évfolyam) fotópályázaton indulhattak „Ébredés” témában. Mivel a reformációt az igazságokra való ráébredés és a hitébredés is jellemzi, a gyerekek az elkészült képekkel szerettek volna másokat „ébresztgetni”. Ugyanennek a korosztálynak pedig egy falfelületen biztosítottunk lehetőséget arra, hogy krétával felírják azokat a dolgokat, amiken ők változtatnának magukon, vagy környezetükön.

A záró, pénteki nap is eseménydúsan telt: Először néhány osztály részt vehetett A “Protestáns iskolatörténeti mozaik” kiállítás megnyitóján a Békés Megyei Könyvtárban, majd úrvacsorás Istentisztelet keretében lehettünk együtt a protestáns tanulókkal és pedagógusokkal, amelyen Nagy Zoltán evangélikus lelkész hirdette Isten igéjét. Reményeim szerint a hét folyamán mindenki talált kedvére való programot, és igazán átélhetővé, megtapasztalhatóvá tudtuk tenni 2017-ben, az 500. évfordulón a reformáció üzenetét.

RÉTH KATALIN

Re:formáció 500 - emlékversenyek

A reformáció 500. évfordulója alkalmából országos komplex műveltségi vetélkedőt hirdetett általános iskolás és középiskolás kategóriában a Reformáció Emlékbizottság. A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnáziumnak, egyedülálló módon, mindkét csapata egészen az országos döntőig menetelt.

Az általános iskoláskorúakat a Begformáció nevű csapatunk képviselte. Tagjai: Beliczay Laura, Nagyházi Sára, Juhász István, Nagy Bertalan Máté, Szántó Erik Dániel 8.b osztályos tanulók. A debreceni középdöntőből, rendkívül szoros csata után, a Debreceni Református Kollégium diákjait legyőzve vezetett az út Kecskemétre, az őszi döntőre.

A nyár vége és a szeptember kemény felkészüléssel telt. A komplex verseny több területen várt kimagasló teljesítményt a gyerekektől. A középdöntő feladataihoz hasonló megmérettetésre várt a kis csapat. Makettet kellett készíteniük a Debrecenben bemutatott, reformációhoz kapcsolható helyi épületről, a békéscsabai Nagytemplomról. Ebben a munkában nagy segítséget nyújtott iskolánk művésztanára, Reha-Korcsog Erzsébet.

A vetélkedő „regős” feladatában a lányok légikisasszonyokként kalauzolták az „utasokat” régiónk két jelentős protestáns épületéhez, a békéscsabai és a debreceni Nagytemplomhoz.Színészi előadást is várt a zsűri, ugyanis Tóth-Máthé Miklós Pecúrok című regényéből kellett eljátszania a csapatnak egy jelenetet. A gyerekek elrepítették a nézőket a 19. századi Sárospatakra, a kollégium világába. Komoly és pontos zenei tudást igényelt a protestáns énekeskönyvekből választott énekek bemutatása, melyhez a felkészülést Kutyejné Ablonczy Katalin tanárnő irányította. A csapat egyedülállóan oldotta meg a feladatot, ugyanis az énekeket a fiúk adták elő Nagy Bertalan zongorakíséretével. Ez különösen tetszett a rangos zsűrinek. A gyerekeknek a retorika területén is meg kellett mutatniuk a tehetségüket.

Ez olyan jól sikerült, hogy Szántó Eriket meghívták érettségi után az Evangélikus Hittudományi Egyetemre felvételizni. Az előadói képességek mellett nagy lexikai tudást is igényelt a verseny. Rendkívül pontosan kellett ismernie a csapatnak a magyar történelem nagy reformátorainak életét pl.: Apáczai Csere Jánost, Árva Bethlen Katát, Kossuth Lajost, Kőrösi Csoma Sándort.

A kecskeméti országos döntőn iskolánk begformátorai 300 csapatból az előkelő 5. helyezést érték el. A nyereményük az értékes könyvjutalom mellett, hogy tavasszal a döntőben részt vett csapatokkal közösen egy három napos kiránduláson vehetnek részt.

Ez a vetélkedő bebizonyította, hogy a reformáció 500 év távlatából is üzen a mai kor emberének, sőt a gyerekeknek is.

MAGYARNÉ ZAHORÁN EDIT

felkészítő tanár

2017. az emberek szemében ugyanolyan év, mint a többi, a protestáns egyházak számára azonban különleges jelentőséggel bír. Egy evangélikus iskola diákjaként sokat tanulhatunk a reformációról, átfogó képet kaphatunk Lutherről és eszmetársairól, így nem kérdés számunkra, mit is ünneplünk most. Gyakran előfordul az emberrel, hogy egy-egy esemény hatására felismeri a meglévő tudásának hiányosságait, és szerencsés esetben lehetőséget kap a bővítésére, ismereteinek újragondolására. Ez történt velünk, a Wittenberg csapat tagjaival is.

Egy évvel ezelőtt jelentkeztünk egy versenyre, ami a reformáció témájáról szólt, és kifejezetten azt a célt szolgálta, hogy kibővítse az ismereteinket, valamint felhívja a figyelmünket Luther tetteinek a fontosságára. A három fordulóból álló megmérettetés során számot kellett adnunk a lexikális és a gyakorlati tudásunkról. Az első fordulóban több száz csapat mutatta meg, mire képes egy számítógépes selejtező keretein belül, azonban a középdöntőbe már csak harminchatan juthattunk be. Ez a forduló rendkívüli sokrétűséget feltételezett a bejutottak képességeinek tekintetében, így hatalmas szerencsénk volt a csapatunk összetételével, ugyanis minden feladatra jutott egy ember, aki pont olyan képességgel bírt, mint ami az elvárások teljesítéséhez kellett. Az életrajzok megtanulása és a színdarab előadása kollektíven zajlott, ám a zenei, művészeti, informatikai tudást igénylő feladatokat más-más ember látta el. A jó csapatmunkának köszönhetően továbbjutottunk az utolsó fordulóba, egy tévés vetélkedőre, melyet egy felkészítő tábor előzött meg, ahol bemutatkozó filmet forgattak velünk, valamint különböző tanácsokkal segítették a felkészülést. A tábor után minden időnket együtt töltöttük, hiszen rengeteg munkát igényelt ez a forduló. Makettet készítettünk, filmet forgattunk, színdarabot állítottunk össze, dalszöveget írtunk, és emellett megállás nélkül tanultunk.

A verseny napjára sikerült mindennel elkészülnünk, így magabiztosan érkezhettünk meg az MTVA székházba, ahol a verseny lebonyolítása történt. Rengeteg élménnyel és tapasztalattal lettünk gazdagabbak, valamint itt is érzékelhettük, hogy milyen erős hátterünk van, ugyanis az iskolából érkező diákok és tanárok hatalmas lelkesedéssel támogattak minket. Büszkék vagyunk az elért harmadik helyre, és izgatottan várjuk a wittenbergi jutalomkirándulást.

A közel egy éven át tartó verseny során igazi csapattá kovácsolódtunk, és megértettük, mit is ünneplünk igazán. Nagyon hálásak vagyunk minden támogatásért, és reméljük, hogy a továbbiakban is képviselni tudjuk azt, amit ebben az időszakban tanultunk.

BOHUS VIOLA 12. F

PROTESTÁNS ISKOLATÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

2017. október 27-én érkezett városunkba a „Protestáns iskolatörténeti mozaik” című vándorkiállítás, amely a Reformáció 500. évfordulóját ünneplő programsorozat része. A tárlat a Református Tehetséggondozó Alapítvány kezdeményezésével jött létre azzal a céllal, hogy bemutassa a reformáció iskolatörténeti és művelődéstörténeti hatásait.

A megnyitót megtisztelte jelenlétével a polgármester úr is. Köveskúti Péter iskolaigazgató úr mellett Kutyej Pál Gábor lelkész úr mondott igei köszöntést, majd Dr. Veress Bertalan a Református Tehetséggondozó Alapítvány kuratóriumának tagja szólt az egybegyűltekhez, Kovács Nóra tanárnő pedig a téma történeti összefoglalását ismertette.

A megnyitó szövegének rövidített változatát pedig az alábbiakban olvashatják:

„PROTESTÁNS ISKOLA a **mi** intézményünk is: a Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium.
...egy több, mint százötven éves hagyomány őrzője….
…abban a városban, amelyet háromszáz éve alapítottak újra…
Az ISKOLA ÉS A VÁROS TÖRTÉNETE közösen megélt történelmi kataklizmák, demográfiai ingadozások, gazdasági kihívások, politikai változások sora. A 19. század közepe óta egy a sorsunk.
Az ISKOLÁNK, MINT KISUGÁRZÓ PONT
Aki először jár Békéscsabán, a város felé közeledve már messziről megláthatja az evangélikus Nagytemplom magas tornyát, s közelébe érve hatalmas tömegét. Mellette építették fel elődeink az iskolaépületet: azt az impozáns, neocopf stílusú gimnáziumot, amelynek helyszínét is tudatosan jelölték ki. Az ősök tudták, amit ma sokat nem tudnak, vagy nem akarnak tudni: az iskola és templom egymás mellé valók, szorosan összetartoznak. Protestáns vezetőink évszázadok óta vallják ezt Kárpát-medence szerte. Istennek hála, embernek köszönet. És „Soli Deo gloria”: egyedül Istené a dicsőség.
Mi tette szépapáink koráig visszanyúlóan vonzóvá, nyitottá, befogadóvá intézményünket?
A kérdésre adott válasz minket, itt tanító tanárokat, nevelőket, kollségákat, itt tanuló diákokat, már elballagottakat, most idejárókat mindenképp foglalkoztat. Ám hogyan lehet ezt ország-világ számára élményszerűvé, érdekessé tenni úgy, hogy a lehető legtöbbet adjunk át őseink küzdelmeiről, lelki és fizikai értelemben vett építő munkájából? Legyen ez a vándorkiállítás egy olyan munka, amely egyrészt emberléptékű számadás a protestáns iskolák életéről, arról, hogy mi történt az elmúlt 500 év alatt, miként bántak eleink a rájuk bízott javakkal, szolgaként szolgáltak-e a rájuk bízottakkal. Sikerült-e valóban kisugárzó pontokként működni, a történelmi korok változásától függetlenül önzetlenül, becsületes eszközökkel élve szolgálni az ÜGY-et, azaz Krisztusban hívő, minél nagyobb tudású, becsületes embereket nevelni a család, az egyház, a közösség, a társadalom, a haza, Isten országa számára.”

KOVÁCS NÓRA

A kiállítás megnyitójának alkalmából mutatták be általános iskolásaink reformációi rajzpályázatának munkáit, melyet képeslap formájában Békéscsaba Megyei Jogú Város Német Nemzetiségi Önkormányzata adott ki a Reformáció 500. évfordulója alkalmából.

Oczot Zsófia 3.b

Germán Dia 3.b

Pálffy Anna 5.a

„Minden szál ide vezetett”

1992-ben születtem Kaposváron, és 2017 nyarán avatott lelkésszé Szemerei János püspök úr. Az én életemben nem volt egy konkrét, meghatározó élmény, amely a teológiára indított volna. Inkább azt mondanám, hogy minden szál ide vezetett. Mióta az eszemet tudom, vallásos közeg vett körül. Egészen kis koromtól kezdve jártunk istentiszteletre, majd természetes volt, hogy az általános iskolában beírattak hittanórára a szüleim. Sokat köszönhetek a hitoktatóimnak, akik nem csak a bibliai történeteket tanították meg nekem, hanem azt is, hogy a hit és a mindennapi élet nem ellentétben állnak egymással, hanem elválaszthatatlanok.

A kaposvári Táncsics Mihály Gimnáziumban érettségiztem, és a gimnáziumi évek alatt született meg bennem az elhatározás, hogy lelkész leszek. Szemerei János püspök úr (akkori kaposvári lelkész) jó példával állt előttünk, és úgy gondoltam, hogy egy lelkész csupa olyan dolgokat csinál, amiket én is szeretek: tanít, ír, szervez, emberekkel beszélget és segít. Úgy éreztem, hogy képességeimhez mérten úgy tudom majd a legtöbbet tenni az emberekért, ha lelkész leszek, így 2011-ben megkezdtem tanulmányaimat az Evangélikus Hittudományi Egyetemen.

A mögöttem álló 6 évből egy tanéven keresztül a Nyugati Kerület Ösztöndíjasa voltam, 4 hónapot pedig Rómában töltöttem a Valdens Fakultáson tanulva Erasmus Ösztöndíjjal. Az 5. évem során Köztársasági Ösztöndíjban részesültem. Szintén ezen év alatt - mivel már viszonylag kevés tantárgyam volt az egyetemen - úgy döntöttem, hogy szeretnék valamilyen módon munkába állni. Ezért nagyon boldog voltam, amikor megbíztak azzal, hogy 1 éven keresztül helyettesítsek a Somogy-Zala egyházmegyében lévő Ecseny és Környéke Evangélikus Egyházközségben. Ez egyben hatalmas kihívás, de nagy öröm is volt a számomra.

A gyakorlati évemet a Medgyesegyházi Evangélikus Gyülekezetben töltöttem Zsíros Lilla lelkésznő mentorálása alatt, így már több, mint egy éve ismerkedem a Békés megyei környezettel. Úgy gondolom, hogy az elmúlt 2 év alatt sokat fejlődtem a munkámban, és épültem hitemben, de még mindig nagyon sok tanulnivaló áll előttem.

Nagyon nagy örömömre szolgál, hogy lelkészként a Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, AMI és Kollégiumban kezdhettem meg a szolgálatomat, hiszen az ifjúsági munka mindig is közel állt a szívemhez. Új kihívásokkal találkozom, így saját magamat, és a hivatásomat is egy egészen új, izgalmas oldalról ismerhetem meg. Remélem, hogy munkám során, mind a diákoknak, mind a kollégáknak meg tudom azt mutatni, amit anno én láttam gyerekként, hogy a hit és a mindennapi élet nem ellentétben állnak egymással, hanem elválaszthatatlanok.

RÉTH KATALIN

Szalagavató a gimnáziumban

2017. november 24-én, pénteken a Csabagyöngye Kulturális Központban került sor gimnáziumunk 12. osztályos tanulóinak Szalagavató ünnepségére. Íme néhány kép az alkalomról!

Május 13-án került sor az Országos Evangélikus Kórustalálkozóra, melyre gyülekezetünk kórusa is meghívást kapott. Az esemény legfelemelőbb pillanatai voltak az összkari művek, hiszen a 12 kórus tagjai közösen énekelhettek Isten dicsőségére a szarvasi Ótemplomban.

Május 14-én, Cantate vasárnapja alkalmából a Csákvári Evangélikus Egyházközség Harmonia Floriana Kórusa és a gyülekezet lelkésze, Szebik Károly szolgált közöttünk.

Június 19-23-ig a Telekgerendási Konferencia Központban zajlott gyülekezetünk jubileumi gyermektábora, ahol a gyerekek Mózes és Isten népének történetét ismerhették meg az egyiptomi szabadulás után.

Június 26- július 1. között gyülekezetünk ifjúsága foglalhatta el a konferenciaközpontot, akik egy héten át "Lelki nagytakarítást" tartottak, Isten igéjének tükrében vizsgálták meg életüket a lelkészek, hitoktatók segítségével.

Június 19. és július 7. között 3 héten keresztül napközis tábort szerveztünk a Luther utcai gyülekezeti házban. Az első két hétben evangélikus iskolánk tanítói játékos témanapokat szerveztek: közlekedés, környezetvédelem, sakk, bábok, mesék világa...
A harmadik héten Jézus "Én vagyok..." mondásait dolgoztuk fel hitoktatóink vezetésével.

Július 7-én Alföldi Csaba orgonahangversenyt adott az evangélikus Kistemplomban.

Majd egymillió forintnyi adomány gyűlt össze azon akció során, amit Bonnyai Sándor és testvére, Anna kezdeményezett, és melyhez gyülekezetünk is csatlakozott. Az összegből tanszereket – füzetektől a ceruzákig, tollakig – vásároltak, amiket augusztus végén juttattak el Kárpátalja magyarok lakta településeire. 340 nehéz körülmények között élő gyermek számára könnyítették meg a tanév kezdetét. Ehhez kapcsolódóan egy „Köszönöm konferencia" keretein belül számoltak be és adtak hálát a szervezők.

Szeptember 8-án Alföldi Csaba- kántorunk- és testvére, Boross Mária Magdolna hegedűművész adott hangversenyt a Kistemplomban.

Október 24-én az észtországi Tallinból érkezett gyülekezetünkbe a Szent János Templom kamarakórusa, akik felemelő koncertélményt nyújtottak a közönségnek.

Minden hónapban egyszer, szombat délelőtt játékos foglalkozásra hívjuk az alsó tagozatos kisgyermekeket. Elutazunk a Biblia világába, több témát és ünnepet érintünk, ezért az "Időutazó kiskenguruk" nevet viseljük. Október 28-án tartottuk az első alkalmat.

2017. október 28-án szombaton 10 órától Orosházán az evangélikus templomban került megrendezésre a Békés megyei protestánsok jubileumi találkozója. Az egész napos program sok lehetőséget kínált a résztvevőknek. Istentiszteleten, koncerten, pódiumbeszélgetésen, szobor-és téravató ünnepségen vehettek részt az idelátogatók.

Hálás reménységgel az 501. évforduló felé címmel Márton napján, azaz 2017. november 11-én a reformációi ünnepségek evangélikus záróünnepére került sor a budapesti Deák téri evangélikus templomban. Nem egyszerűen zárás, számbavétel, hálaadás, közös imádság, az Ige felé fordulás, illetve egyfajta „morzsaszedés" volt ez az alkalom, hanem inkább nyitány: az Ige fényében a jövő felé vezető útra léphettünk.

November 26-án, Örök élet vasárnapján nevük felolvasásával és mécsesek gyújtásával emlékeztünk meg az elmúlt egyházi esztendőben elhunyt testvéreinkről.

December 2-án adventi koszorúkészítő alkalomra hívtuk gyülekezetünk hittanosait. A közel 120 gyermekkel és szüleikkel együtt a templomi éneklés és áhítat után mindenki nekiláthatott a kézműveskedésnek. Szebbnél szebb adventi koszorúkkal és ajtódíszekkel tértek haza a részvevők.

„Váljunk mi is karácsonyi angyalokká" felhívással a Bonnyai testvérek ismét cipősdoboz gyűjtést szerveztek az idei adventi időszakban is. Többek között gyülekezetünk lelkészi hivatalában is gyűltek az ajándékcsomagok. A játékokkal, plüss állatokkal, iskolai és higiéniai eszközökkel megtöltött dobozok örömet szereznek a rászoruló kárpátaljai gyermekeknek. Hálás szívvel köszönjük adományaikat!

ISTENTISZTELETEK BIBLIAÓRÁK GYÜLEKEZETÜNKBEN

VASÁRNAP - BELVÁROS
- de.: 3/4 9-kor: szlovák nyelvű istentisztelet a Kistemplomban,
- de.: 10-kor: magyar nyelvű istentisztelet a Kistemplomban,
- este: 5-kor: magyar nyelvű istentisztelet a Luther u. 1.sz. alatti Nagyteremben.
- Minden hónap első vasárnapján úrvacsoraosztás:
szlovák nyelven a szlovák istentisztelet után
magyar nyelven a magyar istentisztelet után.

HÉTKÖZNAP - BELVÁROS
- hétfőn: 8-kor szlovák nyelvű istentisztelet a Nagyteremben. (Luther u. l.)
- de. 3/4 9-kor: tanévben diák-istentisztelet a Kistemplomban.
- este 1/2 5-kor: imaóra a Nagyteremben,
- este 5-kor: bibliaóra a Nagyteremben.
- csütörtökön este 5-kor: magyar nyelvű istentisztelet a Nagyteremben.
- pénteken du. 5-kor ifjúsági bibliaóra a gyülekezeti teremben

Felhívjuk a testvérek figyelmét arra, hogy a Nagytemplom felújítása miatt istentiszteleteinket a Kistemplomban tartjuk 2018 nyaráig.

VASÁRNAP - JAMINA
- de.: 3/4 9-kor szlovák nyelvű istentisztelet
- de.: 10-kor: magyar nyelvű istentisztelet
Minden hónap első vasárnapján úrvacsoraosztás.

HÉTKÖZNAP - JAMINA
- kedden 4-kor istentisztelet a gyülekezeti teremben
- csütörtökön 4-kor bibliaóra a gyülekezeti teremben
- pénteken 1/2 4-kor kisifit és 1/2 6-kor nagyift tartunk.

ÜNNEPI ALKALMAINK

BELVÁROS

December 24-én délelőtt, advent 4. vasárnapján 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentisztelet és úrvacsora lesz a kistemplomban.
December 24-én, Szenteste, 14:30-tól szlovák, 17:00 órától magyar istentiszteletet tartunk az evangélikus Kistemplomban, melyre Betlehemes játékkal készülnek a gyermekek.
December 25-én 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentisztelet és úrvacsora lesz a Kistemplomban.
December 26-án 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentisztelet és úrvacsora lesz a Kistemplomban.
December 31-én vasárnap délelőtt 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentiszteletet tartunk.
December 31-én 14:30-tól szlovák, 17:00 órától óév esti magyar istentiszteletet tartunk úrvacsorával.
Január 1-jén 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentiszteletet tartunk úrvacsorával.

JAMINA

December 24-én délelőtt, advent 4. vasárnapján 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentisztelet és úrvacsora lesz.
December 24-én, Szenteste, 17:00 órától lesz istentisztelet, melyre Betlehemes játékkal készülnek a gyermekek.
December 25-én 8:30-tól szlovák, 10:00 órától magyar istentisztelet és úrvacsora lesz.
December 26-án 10:00 órától magyar istentisztelet.
December 31-én vasárnap délelőtt 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istentiszteletet tartunk.
December 31-én 16:00-tól szlovák, 17:00 órától magyar istentiszteletet tartunk.
Január 1-jén 8:45-től szlovák, 10:00 órától magyar istetiszteletet és úrvacsora lesz.

SZÓRVÁNYOK

December 25-én, karácsony ünnepén Mezőmegyeren, Újkígyóson és Kétsopronyban a szokott időpontban tartunk ünnepi istentiszteletet.

A reformáció 500. évfordulója alkalmából ez évben elkezdtük kézzel másolni a Bibliát. A munka folyamatosan zajlik, melyre várjuk a testvérek jelentkezését a Luther utcai lelkészi hivatalban.

CSABAI ERŐS VÁR
BÉKÉSCSABAI EVANGÉLIKUSOK LAPJA
Megjelenik évente kétszer.

Kiadja: Békéscsabai Evangélikus Egyházközség
Szerkesztette: Péterné Benedek Ágnes
Tördelte: Lipták Kata
Nyomda: Kolorprint Nyomdaipari Kft.